

Kodukant

MAI 2017
Nr 5 (276)
Kadrina valla ajaleht

Järgmine infotund 8. juunil

4. mai vallavalitsuse infotunnis oli neli huvilist. Vallamaja esindasid vallavanem **Erich Petrovits**, arendusnõunik **Kaire Kullik** ja teabespetsialist **Rein Sikk**.

Jutuks oli tervisekeskuse ehitamine, Kadrina Soojuse ja Kadrina Keskkooli tulevik, elanike arvukus, arengukava muutmine ja mõttetalgud jaamahoone asjus.

Vallavalitsuse järgmine infotund on vallamaja saalis neljapäeval, 8. juunil kell 16. Vaba pääs, küsida saab kõike. Vastavalt avalikkuse soovile toimub veebiülekanne leheküljelt www.kadrina.ee.

Padar paneb CADrinale punkti

24. novembril toimuva ITi ja NUTIfestivali CADrina 2017 meelelahutusprogrammi peaesinejaks on **Tanel Padar**. Ta on CADrinal esinenud ka aastal 2011.

Kool juubeldab terve nädala

Kadrina kooli 115. ja keskkooli 60. sünnipäeva tähistamine oktoobris kestab terve nädala, 2.-7. oktoobrini.

Näiteks on 5. oktoobril kavas ajaraunak 10. septembris 1939, Kadrina vastvalminud haridustempli õnnistamise päeva. Toimuvad ka ümber Kadrina jooks, õpitubade päev elus hästi hakka saamisest, rääkimata traditsioonilistest spordivõistlustest ja peost.

Täiendav info nii kooliveebis kui järgmistes vallalehtedes.

Koolirõõm saksa keeles

10. mail toimus Kadrina Keskkoolis järjekordne maakondlik saksa keele päev, peakorraldajaks saksa keele õpetaja **Egle Ups**. Lumise ilma kiuste kogunes Kadrinasse õpilasi Rakvere Gümnaasiumist, Rakvere Reaalgümnaasiumist ja Vinni-Pajusti Gümnaasiumist, rääkimata kodukooli lastest. Programmis olid õpilaste esituses põnev näidend, laul ja luuletus ning mitmed videod. Enne töötube sai igaüks kosutava kringliampsu. Töötubades sai meisterdada rannamärke, teksti põhjal piraadilaeva pilti täiendada, lasta endast naljakaid fotosid teha. Kogu sündmust koordineerisid Kadrina õppurid **Anet Sirvel** ja **Brittany Korkma** saksa keeles.

Egle Ups, saksa keele õpetaja

Katlamajale Maakonnasipelga tiitel

Keskkonnainvesteeringute Keskus kutsus valima parimaid keskkonnaprojekte, millele antakse Maakonnasipelga tiitel. Lääne-Virumaal tunnustati parimaks AS Kadrina Soojus suitsugaaside pesuri mullune paigaldamine Kadrina katlamaja, mille poolt hääletas 41 toetajat.

Kirikuõpetaja on Liikumisvabaduse Sõber

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit auhindas Kadrina kirikuõpetaja **Meelis-Lauri Eriksoni** tiitliga Liikumisvabaduse Sõber 2016.

Tunnustuse pälvis kaldtee rajamine Kadrina kirikusse. **Tiia Sihver**, liidu juhatuse liige ja Kadrina elanik, meenutas, et rajamine sai kiirelt ja kärata ära tehtud. „Kaldtee, mille abiga saab altari ette ratastooliga, paigaldas meie õhtusel Kadrina kirikusse Aru Grupp eesotsas **Juhan Viisega**,“ rõhutas Erikson tunnustuse eest tänades.

Uued veehinnad alates juulist

Kadrina Soojus annab teada, et alates 1. juulist rakendub uus veeteenus hind. Tasu võetud vee eest saab olema 0,89 €/m³ käibemaksuta ja 1,07 €/m³ käibemaksuga. Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest on 1,99 €/m³ käibemaksuta ja 2,39 €/m³ käibemaksuga.

Konkurentsiamet on andnud muudatustele kooskõlastuse.

Senised hinnad – vesi 0,93 €/m³ ja kanalisatsioon 2,22 €/m³ koos käibemaksuga kehtisid 1. aprillist 2015.

Saame tutvavaks: Kadrina uus tervisekeskus

Kadrina uus tervisekeskus ehitatakse aadressile Lasteaia 1 / Viru 6. Projekt on saanud riikliku rahastuse summas üle 500 000 euro. Koos valla investeeringuga tuleb hinnaks ligi 850 000. Eeldatav valmimisaeg on aasta pärast. Kruntidele jääv, aastaid silma riivanud poolvalmis elamu lammutatakse.

Kadrina valla perearstid tegevavad äriühinguna OÜ Kadrina Tervisekeskus alates 1994. aastast. Täna toimetakse Rakvere tee 1 elumajas arstidele kuuluval äripinnal.

Rajatavas ja vallale kuuluva hakkavas uues tervisekeskuses saavad olema ruumid kolmele perearstile, kuuele pereõele, füsioterapeutidele, ämmaemandale, koduõele ning sotsiaaltöötajale. Lisaks ruumid hambaravile ja uuele apteegile. Nii võiks tulevikus Kadrinas olla koguniski kaks apteeki. Tervisekeskuse üldpinda on 606 ruutmeetrit. Arhitektiks on **Toomas Rank**.

Autod pääsevad 29 kohaga parklasse Viru tänavalt. Invaliidklus parklast hoonesse toimub kaldtee abil.

Lasteaia tänav 1 krundile on kavandatud 25-kohaline parkimisala Lasteaia tänav 3 elamu tarvis, mis võib olla ka kortermaja ja tervisekeskuse ühiskasutuses.

Tervisekeskusesse saab jalgsi tulla nii Pargi kui Viru tänavalt, teede äärde jäävad istepingid. Varikatusega jalg-

Tervishoiu tuleviku tagatis

„Peame uue perearstikeskuse loomist Euroopa Liidu meetme raames Kadrina valda igati tervitavaks ettevõtmiseks, seda enam, et valla loomisest alates saab see esimeseks uueks ehitatavaks sotsiaalvaldkonna hooneks. Perearstid nõustusid osalema uue tervisekeskuse loomise projektis sooviga tagada vallas pere-meditiini jätkusuutlikkus aastakümneteks. Peame oluliseks, et perearstide tööruumid säiliks ka peale Kadrina tervisekeskuse arstide tegevuse lõpetamist (pensionile minek) ning tulevastel noortel tohtritel oleks maja, kus perearstiteenust edasi osutada,“ selgitas perearstide nimel **Laili Konist**.

Rohkem infot ja pilte on vallaveebis

rattaparkla ning lapsevankrite parkimiskoht jäävad hoone peasissepääsu juurde.

Maa kingiks

Uue tervisekeskuse rajamine algas 2014, mil volikogu majanduskomisjon tutvus toetusmeetmega selle rajamiseks. Täna on rajamist arutatud, otsuseid tehtud, eri protseduure läbitud ligi 50 korral, sealhulgas enam kui kümnel korral vallavolikogus

ja komisjonides. Tunnustuseks ja hinnanguks tehtule oli märtsis saabunud rahandusministeeriumi rahastusotsus. Tervisekeskusega seotud on arutanud vähemalt 80 inimest.

Aasta alguses tõusis aktuaalseks keskuse alla jäävate kinnistute teema, kuna teemist oli eraomandiga. Tervisekeskuse asukoht ja valmimine sai kindla lahenduse, kui volikogu esimees **Jaanus Reisner** eriarvamusi põhjustanud kinnistud seniselt oma-

nikult välja ostis ja vallale kinkis.

5. mail notar **Irma Rahn** juures sõlmitud lepinguga sai Kadrina uue tervisekeskuse alla jääv maa lõplikult valla omaks. Valla kui kingituse vastuvõtja poolt andis allkirja vallavanem **Erich Petrovits**.

„Uue ja kaasaegse tervisekeskuse rajamine Kadrinasse on oluline igale vallakodanikule ja mul on hea meel, et olen saanud sellele omalt poolt kaasa aidata. Heal tasemel tervishoid tähendab meie inimestele tervemat ja pikemat elu,“ ütles Reisner. „Kadrinasse uue tervisekeskuse rajamine on olnud meie inimeste kauane unistus ja suur lootus. Seetõttu otsustasin pärast perekonnaga nõu pidamist need kinnistud seniselt omanikult välja osta ning vallale kinkida. Kadrina inimeste hea tervis on meie kõige olulisem väärtus“, põhjendas tavatut ostutehingut ja maa vallale kinkimist Reisner.

Kaire Kullik
Rein Sikk

Kadrina paisjärv kinkis esmaspäeva, 15. mai õhtuhämaruses haugipurika, kaaluks 11,2 kilo, pikkuseks 1,1 meetrit, kalameheks **Kristjan Mitt**. Kala järvest väljasaamiseks tuli rakendada kahe mehe tarkust ja rammu.

Eesti esimene Aru põldudel

Aru Põllumajanduse OÜ ostis Eesti esimese nelja roomikuga traktori John Deere 9RX Kadrina kandi põldude tarvis. Enne Hulgale jõudmist oli hiiglane väljas Maamessil Tartus. Tehnikatundjate sõnul on tegemist oma seeria kõige jõulisema mudeliga, mille maksimaalvõimsus 670 hobujõudu.

„Vajasime suure veojõuga traktorit, millega kiiresti mullaharimistöid teostada. Üle 600 hobujõuline ratastraktor oleks olnud teedel liiklemiseks ebasobiv oma gabariitide tõttu, seetõttu langes valik nelja roomikuga traktori kasuks,“ rääkis traktori omanik **Andres Lindam** Tehnikamaailmale.

Traktori, navigatsiooni ja haakeseadmete juhtimine käib uuel masinal ka puuetundlikku ekraani kasutades. „Traktor on end Kadrina kandi põldudel hästi ülal pidanud,“ lisas Lindam.

57. lend istutas Kadrinasse õunapuu

Kui läinud aastal istutasid keskkooli lõpetajad jõulupuu, siis tänava jätkus eriliste puude kasvama panemine õunapuu istutamisega keskväljakule.

Lõpetajaile valis Prantsusmaa päritolu *Coccinella* dekoratiivõunapuu välja aednik **Marge Gross**. Ta oli õnnelik, et puude istutusmõtted on haaramas laiemat Kadrinat, mitte üksnes nn abiturientide parki staadioni veerel, mis vajaks hädasti nii korrastamist kui märgistamist.

„Tulevikus võiksid lõpetajad Kadrinale kinkida ka pinke või muid kujunduselemente, mitte üksnes puid,“ arutles Gross lõpupeksameid alustavate noorte kilgete taustal.

MURUMÄE MÄLUMÄNG

Aprillikuu lehe

küsimuse õige vastus on, et viimase 25 aasta jooksul on Kadrina valda juhtinud **Jaan Stern**, **Enno Põllu**, **Mati Käbin** (vallavanema kohusetäitja), **Valeri Lõonik**, **Ain Suurkaev**, **Aivar Lankei** ja **Erich Petrovits**.

Õigesti vastanud oli 13

Pearu Nukk, **Eino Nurk**, **Ainu Kirotbek**, **Harald Rahupõld**, **Jüri Vološtšenko**, **Urve Murumets**, **Urmes Hinno**, **Peeter Viira**, **Marje Rüü**, **Brita Saar**, **Hannely Piiskoppel**, **Neeme Mangulis**, **Are Kivimäe**.

Uus küsimus

Kes tuntud kadrinlane on fotol?

Vastused teatada:

suusõnaliselt taskutelefonile 502 3846, e-postiga rystom@hotmail.ee, kirjalikult Koidu 21, Kadrina.

Viimane päev on kuu viies päev.
Ikka teie **Risto Murumägi**.

Tundmatu Jõepere lahing saab väerika monumendi

22. detsembril 1918 hukkusid Vabadussõjas Jõepere mõisa kaitsnud ohvitserid ja sõdurid juhusliku mürsutabamuse tõttu. Nende mälestuse jäädvustamiseks on oma südameasjaks võtnud kaitseliitlane **Urmes Leesnurm**. Ta palus tunnustavalt mainida **Jaan Sterni** Kadrinast ja **Jaan Viktorit** Tapalt, kes olid aastate eest esimesed, kelle abiga mälestuse jäädvustamist ja mälestuste kogumist arutati.

Aprilli lõpul toimusid suuremahulised mullatööd Jõepere lahingupaiga tähistamiseks ja hukkunute mälestuse põlistamiseks. Tööd tegi Pioneeripataljoni staabi tagalakompanii rasketehnika jagu nooremseersant **Taavi Soodla** juhatusel. Et korda tegemist vajavad ka küüni varemed ning rajamist haljastus pole veel täpselt selge, millal Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud mälestusmärk avatakse. Allpoolse kokkuvõtte Jõepere sündmustest ja nende tähendusest kirjutas spetsiaalselt Kadrina rahvale Vabadussõja ajaloo tunnustatud spetsialist **Jaak Pihlak**.

Fotol uudistab **Urmes Leesnurm** tööde käigus päevalgele tulnud kivi, mis plaaniti püstitada hukkunute mälestuseks Eesti aja lõpul. Paraku tuli okupatsioon vahele.

Jõepere saatuslik suurtükimürsk

Vabadussõja esimene kuu oli Eesti rahvaväele täis raskeid taandumislahinguid. Juba sõja esimesel päeval, 28. novembril 1918 tuli jätta Narva pealetungiva Punaarmee meelevalda alla. Jõhvist taganesid Eesti üksused 8. detsembril ja maakonnakeskus Rakvere jäeti maha 16. detsembril.

Eesti väeosadel, mis alles loomisjärgus, ei jätkunud jõudu punaväe peatamiseks. Meestel nappis relvastust ning puudusid nii korralikud jalatsid kui ka sobilikud üleriideid, et talvisel ajal lumehanges vaenlase rünnakut oodata või vastupealetungile tormata. Kasvas lootusetuse tunne, paljudel kadus usk ja tahe võidelda hirmuäratava vaenlase vastu. Seetõttu oli Viru rindel detsembrikuu keskel mõnes kaitses korraldavas roodus olukord, kus ohvitseri oli peaaegu samapalju, kui neile alluvaid sõdureid. Kuid mida enam edenes vaenlase

edasitung, seda visamaks muutus ka Eesti väe vastupanu.

Pärast Rakverest taandumist määras 1. diviisi ülem kindralmajor **Aleksander Tõnisson** Kadrina - Viitna. Mis juhtus edasi, on üles tähendatud Riigiarhiivis talletatud 5. jalaväepolgu ajaloo käsikirjas: „18. detsembril 1918. a jõudis polk Kadrina - Jõepere - Lasila liinile. Siin panid roodud neli päeva enamlaste pealetungimisele vastu, ilma et sammugi oleks taganenud. Kolm päeva järgemööda pommitas vaenlane Jõepere mõisat, aeg-ajalt tormijookse ette võttes, mis aga mõisas oleva 3. roodu poolt kaotustega tagasi löödi. Suurem osa hooneid said suurtüki tule all kannatada, nii et soldatid olid sunnitud kolm ööd ja päeva järgemööda välja peal ahelas seistes mööda saatma.

Neljandal päeval, 21. detsembril 1918 (õige on 22.12.1918. J.P.) oli vaenlase pommitamine kõige trehvavam. Neli kuuetollilist pommi kukkus mõisa kütüni, seal varjul olijatest kolm ohvitseri ja neli reameest surmats. Viimane juhtum avaldas halba muljet soldatitele, sest terve rood oli kõik oma ohvitserid kaotanud.

Mõisakaitsjatele tõttas appi 7. rood alamkapten Kivilo juhatusel, kes kohkuma löönud soldatite reas jälle kindla korra jalule seadis ja kuni õhtuni pealetungivat vaenlast tagasi tõrjus. Öösel sai polk käsu taganeda, sest et enamlasted olid mõlemalt poolt tiivadelt mööda jõudnud ja ähvardasid ümberhaaramisega. Pealetungivale vaenlasele vastulööke andes jätkas polk taganemist kuni 2. jaanuarini 1919. Vetla - Kaunissaare -

Soodla liinile jõudis. See oli viimane taganemine!“.

Kuidas tõlgendada

18.-22. detsembril 1918 toimunud Jõepere lahingut? Tegemist oli esimese, mitu päeva väldanud vastupanuga Punaarmeele, kus vaenlane ei saavutanud rünnakut edu. Esmakordselt tekkis Eesti sõdurites usk, et nende võitlus võib väärida võitu.

Mürsutabamus Jõepere kütüni tekitas 5. jalaväepolgu võitlejates küll sügavat masendust, kuid rinne seal ei murdunud. Punaarmee järjekindel edasitung oli saanud esimese tõsise tagasilöögi. Jõepere mõisa ümbrus oli kui õppeväli, kus saadi raske ning ohvriterohke kogemus edaspidiseks, võidukate lahingute pidamiseks.

Jaak Pihlak,
Viljandi Muuseumi direktor

NB! Täismahus lugu Jõepere sündmustest on *vallaveebis*.

Kalev Pallon tunneb salauste saladusi

„Tegelikult olen ma Eesti üks väheseid peit- ehk salauste tegijaid,“ kostab **Kalev Pallon** kohmetusetu, kui kohtumiseks aja kokku lepime.

Loobu küla Silla talus asub tema firma, nimeks Mõöbler. Talu nimi on Silla aga põhjusel, et selle majapidamise maadel olnudki kokku kuus silda.

Lisaks pere eeskujule ja toetusele olnud Kalevi tisleeriks saamise taga ka Kadrina Keskkooli tehnoloogiaõpetaja **Karl Meose** antud soovitus minna Väimelasse väärt ametit õppima.

Täna tulevad Kalevi poolt 2014. aastal alguse saanud Mõöbleri firmast Loobult eriilmelised köögid, garde-roobid, lükanduksed ja tõesti-

tõesti ... salaused. Ja rändavad mitte üksnes Virumaale, vaid ka Tallinna ja isegi Otepäele.

Kui tihti on me erikuju-

listes köökides probleemiks poes müüdava köögimööbli mõistlikult ära mahutamine, siis siin tulebki Kalev Mõöbleriga appi ning teeb köögi-

mööbli just sellise, nagu soovijal tarvis.

Salaukses pole aga midagi väga salapärast, seletab Kalev lisaks. Salauks on tavaliselt iseenese keskpunkti ümber pöörlev üks näiteks mõne toa nurgasopi täitmiseks. Sinna saab teha erilise panipaiga, vahva veinikapi või tarvilise relvaseifi asukoha nii, et väljastpoolt vaadates on näha hoopis sein või raamaturiiul. „Aga tasub ise edasi uurida,“ mainib Kalev salapärase näoga.

Kui mööblitööst ja näitemänguharrastusest aega üle jääb, haarab Kalev oma lõõtsipilli ja tõmbab hääled sisse. Olgu siis rahvamajas, kodu-ühes või suisa mööblitsehhis.

